

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

9. 7. 2007

B6-0278/2007

NÁVRH USNESENÍ,

který na ukončení rozpravy o prohlášeníh Komise

v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu

předkládá Martine Roure

za skupinu PSE,

o dohodě mezi EU a USA o jmenné evidenci cestujících (PNR)

Usnesení Evropského parlamentu o dohodě mezi EU a USA o jmenné evidenci cestujících (PNR)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 6 Smlouvy o EU a článek 8 Listiny základních práv,
 - s ohledem na svá usnesení o PNR ze dne 7. září 2006 (P6_TA(2006)0354) a ze dne 14. února 2007 (P6_TA(2007)0039),
 - s ohledem na předchozí dohody o PNR mezi Evropským společenstvím a Spojenými státy americkými ze dne 28. května 2004 a mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými ze dne 19. října 2006,
 - s ohledem na návrh dohody ze dne 28. června 2007 mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými o zpracování a předávání údajů jmenné evidence cestujících leteckými dopravci ministerstvu vnitřní bezpečnosti (DHS) Spojených států, již úřadující předseda Rady, pan Schäuble, neoficiálně předal předsedovi Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,
 - s ohledem na dopis ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států ze dne 28. června 2007 o ujištěních týkajících se zabezpečení údajů PNR, který úřadující předseda, pan Schäuble, neformálně předal předsedovi Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,
 - s ohledem na dopis evropského inspektora ochrany údajů ze dne 27. června 2007, který se týká nové dohody o PNR se Spojenými státy a je určen úřadujícímu předsedovi, panu Schäublemu,
 - s ohledem na směrnici 2004/82/ES o povinnosti dopravců předávat údaje o cestujících,
 - s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že deklarovaným účelem dohody o PNR je na jedné straně poskytnout právní základ pro předávání údajů jmenné evidence cestujících z EU Spojeným státům americkým a na straně druhé zajistit pro evropské občany přiměřenou ochranu osobních údajů a procedurální záruky,
- B. vzhledem k tomu, že dohoda o PNR nesplňuje druhý cíl, neboť obsahuje závažné nedostatky v oblasti právní jistoty, ochrany údajů a právních nápravných prostředků, které jsou občanům EU k dispozici, a to zejména z důvodu otevřených a neurčitých definic a mnoha možných výjimek,
- C. vzhledem k tomu, že má-li být sdílení údajů a informací cenným a spolehlivým nástrojem v boji proti terorismu, je nezbytná přiměřená ochrana soukromí a občanských svobod jednotlivých občanů, stejně jako kontroly kvality údajů,

Obecně

1. velmi lituje, že dohoda o PNR nebyla podrobena žádné demokratické kontrole, neboť byla na základě požadavků ze strany USA sjednána a schválena bez jakéhokoli zapojení Evropského parlamentu a neposkytuje národním parlamentům dostatečnou příležitost, aby ovlivnily mandát k jednání nebo navrženou dohodu řádně vyhodnotily či k ní navrhly změny;
2. je znepokojen tím, že trvale chybí právní jistota ohledně důsledků a rozsahu povinností ukládaných leteckým společnostem, stejně jako ohledně právního vztahu mezi dohodou o PNR a dopisem ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států;
3. kritizuje skutečnost, že dohoda o PNR neposkytuje odpovídající úroveň ochrany údajů PNR, a vyjadřuje politování nad tím, že chybí jasná a přiměřená ustanovení týkající se sdílení informací, zadržování a dohledu ze strany orgánů pro ochranu údajů; je znepokojen velkým počtem ustanovení, jejichž provádění je ponecháno na ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států;

Pokud jde o právní rámec

4. je znepokojen tím, že shromažďování, použití, uchovávání údajů PNR a nakládání s nimi ze strany ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států není založeno na řádné dohodě, ale pouze na nezávazných ujištěních, která mohou být tímto ministerstvem kdykoli jednostranně změněna a která žádné osobě ani straně neposkytují jakákoli práva ani přínosy;
5. vyjadřuje politování nad tím, že v dopisu ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států chybí jasné vymezení účelu, neboť se v něm uvádí, že údaje PNR mohou být použity v boji proti terorismu a souvisejícím trestným činům, ale také k mnoha dalším nespecifikovaným účelům, zejména „v zájmu ochrany životně důležitých zájmů osob, jichž se údaje týkají, nebo jiných osob a v rámci jakéhokoli trestního řízení nebo v jiných případech stanovených zákonem“;
6. v zásadě vítá ochotu ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států přejít na systém předávání údajů (PUSH) nejpozději k 1. lednu 2008, ale lituje toho, že tento přechod, s nímž se počítalo již v dohodě o PNR z roku 2004, byl odložen o celé roky, přestože podmínka technické proveditelnosti byla již dávno splněna; domnívá se, že systém předávání údajů (PUSH) pro všechny dopravce by měl být nezbytnou podmínkou pro jakékoli předávání údajů PNR; zdůrazňuje, že souběžná existence systémů předávání (PUSH) a čerpání (PULL) údajů by mohla vést k narušení hospodářské soutěže mezi dopravci EU;
7. trvá na tom, aby společný pravidelný přezkum ze strany EU a ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států byl komplexní, probíhal jednou ročně a jeho výsledky byly zveřejňovány; trvá na tom, aby součástí tohoto přezkumu bylo hodnocení účinnosti opatření z hlediska zvýšení bezpečnosti; vyjadřuje politování nad skutečností, že tento přezkum nepředpokládá zapojení evropského inspektora ochrany údajů nebo jeho vnitrostátních protějšků, jak bylo stanoveno v předchozí dohodě o PNR;

8. trvá na tom, že cestující musí být náležitě informováni o použití jejich údajů a o svých právech a že tato povinnost náleží leteckým společnostem; domnívá se, že ministerstvo vnitřní bezpečnosti Spojených států a Evropská komise musí převzít odpovědnost za informování cestujících, a navrhuje, aby bylo všem cestujícím poskytnuto „krátké sdělení pro cesty mezi Evropskou unií a Spojenými státy“ navržené pracovní skupinou zřízenou podle článku 29 (pracovní dokument 132);
9. vyjadřuje politování nad tím, že při jednáních mezi EU a USA nebyla zohledněna směrnice 2004/82 ani dohody o PNR s Austrálií a Kanadou, které zajišťují vyšší standardy ochrany osobních údajů;
10. připomíná, že správní dohoda uzavřená mezi EU a USA nesmí vést ke snížení úrovně ochrany osobních údajů, kterou zajišťují vnitrostátní právní předpisy členských států, a lituje vyhlídky na další nejistotu ohledně povinností leteckých společností EU a základních práv občanů EU;

Pokud jde o ochranu údajů

11. vítá ustanovení, že působnost zákona Spojených států na ochranu soukromí bude po správní stránce rozšířena i na občany EU;
12. lituje, že ministerstvo vnitřní bezpečnosti Spojených států si vyhrazuje právo zavádět výjimky podle zákona o svobodě informací;
13. lituje toho, že dohoda nepředpokládá stanovení přesných kritérií pro definici toho, že ochrana osobních údajů poskytovaná ministerstvem vnitřní bezpečnosti Spojených států odpovídá normám EU;
14. v tomto ohledu hluboce lituje toho, že s údaji PNR občanů EU může být nakládáno čistě podle právních předpisů USA, aniž by bylo provedeno posouzení přiměřenosti nebo byly příslušné konkrétní právní předpisy USA jakkoli upřesněny;
15. hluboce lituje prodloužení délky uchovávání údajů PNR z 3,5 na 15 let, stejně jako zpětného uplatnění této změny na údaje shromážděné podle předchozích dohod o PNR; ostře kritizuje skutečnost, že po uplynutí patnáctiletého období uchovávání údajů, které se skládá ze sedmiletého „aktivního“ a osmiletého „pasivního“ období, neexistuje záruka, že budou údaje definitivně vymazány;
16. bere na vědomí, že počet kolonek byl snížen ze 34 na 19, ale zdůrazňuje, že toto snížení je spíše formální, vzhledem ke spojování a přejmenování kolonek místo jejich skutečného odstranění;
17. se znepokojením konstatuje, že pokud jde o citlivé údaje (tj. osobní údaje týkající se rasového nebo etnického původu, politických názorů, náboženského nebo filozofického přesvědčení, členství v odborových organizacích a údaje týkající se zdraví nebo sexuálního života osoby), budou zpřístupněny ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států a mohou být tímto ministerstvem ve výjimečných případech využity;
18. je znepokojen tím, že údaje budou po dobu 7 let uchovávány v „aktivních analytických

databázích“, což představuje významné riziko hromadného dokumentování profilů a získávání údajů, jež je neslučitelné se základními evropskými zásadami a představuje postup, který je v Kongresu Spojených států stále předmětem diskuse;

Pokud jde o sdílení informací

19. lituje, že dohoda nadále neobsahuje přesný výčet orgánů Spojených států, které mají k údajům PNR přístup;
20. vyjadřuje svůj zásadní nesouhlas s ustanovením, aby byl třetím zemím obecně umožněn přístup k údajům PNR nikoli podle právních předpisů EU o ochraně údajů, ale pokud vyhoví podmínkám stanoveným ministerstvem vnitřní bezpečnosti Spojených států, a aby byl třetím zemím v nespécifikovaných naléhavých případech výjimečně umožněn přístup k údajům PNR, aniž by byly poskytnuty záruky, že s údaji PNR bude nakládáno v souladu s úrovní ochrany dat stanovenou ministerstvem vnitřní bezpečnosti Spojených států;
21. lituje toho, že EU souhlasila, že nebude zasahovat do ochrany údajů PNR občanů EU, které mohou USA sdílet se třetími zeměmi;
22. bere na vědomí, že dohoda ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států umožňuje, aby v souvislosti s konkrétními případy a přiměřeně k charakteru těchto případů poskytovalo údaje PNR jiným vládním orgánům USA; lituje toho, že dohoda vůbec nespécifikuje, které orgány USA mohou mít k údajům PNR přístup, a že účely, které předpokládá článek 1 dopisu ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států, jsou definovány velmi široce;

Pokud jde o evropský systém PNR

23. bere na vědomí, že dohoda odkazuje na možný budoucí systém PNR na úrovni EU nebo nejméně v jednom z jejích členských států, i ustanovení o tom, že by jakékoli údaje PNR v takovém systému mohly být zpřístupněny ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států;
24. požaduje, aby Komise objasnila současnou situaci ohledně systému PNR v rámci EU a zpřístupnila studii proveditelnosti, kterou se zavázala provést;
25. opakuje své obavy vyjádřené pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, pokud jde o využití údajů PNR pro účely vymáhání práva, a zejména Komisi vyzývá, aby zdůvodnila:
 - a) operační potřebu a účel shromažďování údajů PNR při vstupu na území EU;
 - b) přínos shromažďování údajů PNR s ohledem na stávající kontrolní opatření při vstupu do EU přijatá z bezpečnostních důvodů, jako je schengenský systém, vízový informační systém a systém API;
 - c) předpokládané využití údajů PNR, zejména zda jím bude identifikace jednotlivců za účelem zajištění bezpečnosti letecké dopravy, identifikace osob, které vstupují na území EU, nebo negativní či pozitivní dokumentování profilů cestujících;
26. trvá na tom, aby byl Evropský parlament zapojen do všech dalších relevantních kroků

podle čl. 71 odst. 1 písm. c a článku 251 Smlouvy o ES;

27. připomíná, že dohoda o PNR bude muset být eventuálně přezkoumána s ohledem na budoucí institucionální reformy EU zmíněné v závěrech ze zasedání Evropské rady v červnu 2007 a v mandátu příští mezivládní konference;

*

* *

28. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a Kongresu Spojených států amerických.